

GUIA DOCENT D'ASSIGNATURA

Titulació: Grau en Ciències Religioses

Nom assignatura: LLIBRES PROFÈTICS

Curs **2020-2021**

ECTS **4**

Període lectiu **De setembre a gener** H. de classe **setmanals** **1,30h** Àrea

Professor **Llic. Constantino J. Pérez de Diego i Martínez** Llengua **Català**

Descripció/Justificació

Aquesta assignatura pretén aprofundir en els llibres de l'Antic Testament que presenten l'actuació dels profetes. Es vol respondre teològicament a preguntes com: quins són els trets d'un veritable profeta de Jahvè? Quina és la paraula de Déu davant la idolatria (el refús del fonament del poble), o davant les injustícies socials? On és Jahvè i la seva protecció quan les potències estrangeres amenacen (i destrueixen) el seu poble? Com aconseguir la fidelitat als arrels, la tornada als orígens, el no perdre mai l'esperança...?

Requisits i orientacions prèvies

Conveniència d'haver cursat la Introducció a l'Antic Testament.

Objectius específics

- Presentació del *profetisme* a l'Orient Antic i a Israel.
- Distinció entre *profetes* i *llibres profètics* a l'AT.
- Descripció dels trets que distingeixen un *veritable* profeta de Jahvè d'un *fals profeta*.
- Visió 'panoràmica' de la història del moviment profètic a Israel.
- Aproximació als escrits profètics des dels punts de vista **històric** (context històric), **literari** (estructura, gèneres, simbologia...) i **teològic** (temes, missatges principals...), tenint com a referència permanent els mateixos textos.
- Relació d'aquests llibres amb el NT.
- Lectura actual d'uns textos passats, però vigents.

Competències

Competències transversals (genèriques)

- Participació activa de l'alumne en el desenvolupament de la classe.
- Capacitat de treballar en equip i de posar en comú amb un llenguatge adient i precís.
- Comprensió d'un text bíblic, tenint en compte el seu context històric i el conjunt del llibre al qual pertany.

Competències específiques

En acabar l'assignatura, l'alumne/a ha de ser capaç de:

- Reconèixer el vocabulari específic propi del profetisme bíblic.
- Presentar i contextualitzar els esdeveniments principals de la història del poble de l'Aliança, en mig dels quals actuen els profetes.
- Distingir els diversos gèneres literaris del profetisme.
- Conèixer el context històric, l'estructura i els continguts essencials dels escrits profètics de l'Antic Testament.
- Treballar teològicament un text profètic.

- Extreure dels seus escrits els missatges particulars respectius i el missatge profètic comú de tots en conjunt.
- Connectar aquests escrits amb el NT.
- Saber-ne fer una lectura dels profetes de l'AT des d'avui.

Continguts

0. INTRODUCCIÓ:

- a. Delimitació dels llibres profètics.
- b. Imatge dels profetes a l'AT i al NT.

1. EL FENOMEN PROFÈTIC: PROFETES I LLIBRES PROFÈTICS:

- a) Antecedents extrabíblics.
- b) Etimologia i termes afins.
- c) Personalitat del profeta.
- d) Panoràmica històrica del profetisme a Israel.
- e) Medis de comunicació.
- f) Els *falsos* profetes.
- g) Els llibres profètics.

2. ELS 'PROFETES ANTERIORS'.

- a) Els llibres dels 'profetes anteriors'.
- b) Principals profetes anteriors.
- c) Annex: referències i característiques dels profetes anteriors.

3. ELS PROFETES 'ESCRITORS'

- a) **Els profetes del s.VIII.**
Els profetes del Regne del Nord: **Amós i Osees**
Els profetes del Regne de Judà: **Isaïes i Miquees**
- b) **Els profetes del s.VII:**
Nahum, Sofonies, Jeremies i Habacuc.
- c) **Els profetes del s. VI.**
Ezequiel i el Segon Isaïes.
- d) **Època de la Restauració: els últims profetes.**
El III Isaïes, Ageu, Zacaries 1-8.
- e) **Els ss. V-III: "La marxa cap al silenci" (J. L. Sicre)**
Jonàs, Malaquies, Joel, Zacaries 9-14.
- f) **El post-profetisme.**

Annex: **El llibre de Daniel.**

Metodologia d'ensenyament-aprenentatge

Presentació del continguts amb explicacions per part del professor, acompanyades d'esquemes i textos fotocopiats, atenent les preguntes i dubtes dels alumnes.

A més, a cada sessió hi haurà un espai per treballar en grup i comentar textos bíblics relacionats amb la matèria tractada.

Avaluació

Criteris d'avaluació

Avaluació dels **coneixements**: examen escrit al final, per tal de veure si l'alumne ha assolit les competències específiques (40 %). Avaluació del **procés d'aprenentatge**: dos treballs d'aprenentatge, un sobre el profetisme als segles VIII-VII i un altre sobre el profetisme a l'Exili i el Post-exili. (40 %). Avaluació de les **actituds**: participació activa i treball en grup (20 %).

Bibliografía bàsica

- AA.VV. *La Bíblia en su entorno. Introducción al estudio de la Biblia*. Verbo Divino, Estella 1992.
- AA.VV. *Comentarios a los libros proféticos (Nueva B.de Jerusalén)*. D.de Brouwer, Bilbao 1998.
- AA.VV. *Colección CUADERNOS BÍBLICOS* (nn. 36, 38, 40,43, 44, 64, 86, 90). Verbo Divino, Estella.
- ABREGO DE LACY, J.M., *Los libros proféticos*. Verbo Divino, Estella 1997.
- ALONSO SCHÖKEL, L. *Mensajes de los Profetas. Meditac. bíblicas*. S.Terrae, Santander 1991.
- ALONSO SCHÖKEL, L. / SICRE, J.L. *Profetas, 2 vols.* Cristiandad, Madrid, 1980.
- DE VAUX, R. *Instituciones del Antiguo Testamento*. Herder, Barcelona 1992.
- LIVERANI, M., *Más allá de la Biblia, Historia antigua de Israel*, Crítica SL, Barcelona 2004.
- LURKER, M., *Diccionario de imágenes y símbolos de la Biblia*. El Almendro, Córdoba 1994
- MONLOUBOU, L., *Los profetas del AT.* (Cuad. Bíblicos 43). Verbo Divino, Estella 1991.
- PONTÍFICA COMISSIÓ BÍBLICA, *La interpretació de la Bíblia en l'Església*. Roma 1993.
- SICRE, J.L. *Introducción al Antiguo Testamento*. Verbo Divino, Estella 2011 (2a edició)
- SICRE, JOSÉ L., *"Con los pobres de la tierra". La justicia social en los prof.de Israel*. Cristiandad,1984.
- SICRE, JOSÉ L., *Los profetas de Israel y su mensaje. Antología de textos*. Cristiandad, Madrid 1986.
- SICRE, JOSÉ L., *Introducción al profetismo bíblico*. Verbo Divino, Estella 2012 (2a edició).
- SOGGIN, J.A. *Nueva Historia de Israel*, Sígueme, Salamanca 1999.
- SKA, J.L. *Introducción al Antiguo Testamento*. Sal Terrae, Santander 2012 (pp.65-113).
- STENDEBACH, F.J., *Introducción al Antiguo Testamento*. Herder, Barcelona 1996.
- VON RAD, G. *Teología del Antiguo Testamento* (2 vols.). Sígueme, Salamanca 1986.